

sentiunt, calculum, podagram, chiragram & similia nesciunt.

Via publica eximia.

Omnes merito admirationi sint viae publicae ad proficiscentium commoda, quantum humanitus fieri potest, exactae. aequatae primum, dein lapidibus stratae sunt in omnibus fere Australioribus provinciis, in quibus minor equorum & currum usus. idque in altissimis etiam montibus, ubi datur transitus rescissis hinc inde rupibus, abruptisque ac solo aequatis montium cacuminibus, impletis vallibus magno per totam regionem itineris compendio. Ibi certis intervallis ad singulos nimirum lapides (qui 10 stadia Sinica continent) dispositi cursores, per quos brevissimo tempore diplomata, iussa regia ac praefectorum, celerrime perferuntur. Inde nihil ibi rarum aut admodum novum solet contingere, quin intra dies paucos toti regno innotescat. ad singulos octonos lapides (quod spatium unius diei iter est) erectae domus regiae publicae (Cung quon, & Yeli vocant) ad quas praefecti ac magistratus divertunt, regioque sumptu excipiuntur tabella praemissa, qua de illorum adventu, dignitateque reddantur certiores, perscriptis dierum, quibus ad quaelibet loca venturi sint, numeris. Ubi adest praefectis quispiam, omnia in promptu sunt, non cibitantum, sed equi, sella gestatoria, bajuli, navesque, si opus fuerit: omnia enim quae desiderat in tabella Pai à Sinis dicta praescribit. fluminum etiam ripae non secus ac viae regiae adornatae sunt, arbore nulla impedimentove alio, nisi ad quinque cubitorum ab aquis distantiam, relicto, necubi remulco protrahentes naves, illis retardentur. quin & littora multis in locis quadratis ab imo iactis lapidibus erecta sunt, iaterpositis, sicubi postulat necessitas, lapideis plurium arcuum pontibus, ut quoad haec non tantum cum Romana magnitudine, sed quarumvis etiam aliarum gentium Sinæ jure merito videantur posse contendere. Qui haec quae mox dicam oculis non subjecerint, difficile credo fore, ut fidem iis adhibeant, nihil enim quod ad haec accedat reperire est in Europa nostra. Eae regiae praefectorum naves sunt ad instar praeterea domus est materia assurgentes. ad latera varia dividuntur in cubicula, medium occupat spatium aula utcumque capax, in qua disposita mensa, sedilia affabre facta, fenestrae ac januae ex lignis reticulato opere, variisque maendris ac celatura elaboratae: pro specularibus vitris ostreorum tenuissimae membranae aut lamellae, sericive

Naves sumptuosae ac miranda.

panni subtilissimi pellucente cera illiti adhibentur, qui optime ventum omnem arcent, variis florum, arborum aliarumque rerum figuris ornati, ambiunt navim ad fores podia & cancelli, per quos nautae absque navigantium incommodo libere discursant. navis tota glutine seu sandaracha illita miro laevore, ac varia colorum amoenitate, aridet. depictis intus, aureis coloribus, avibus, urbibus, volucrisque, res tota visu dignissima & commodissima usui. Longitudo navium nostris triremibus par est, suppare sunt altitudo ac latitudo: ad ingressum per octo fere cubitorum scalam ascenditur, in prora castelli habet formam, quod tibicines ac tympanistae occupant, musica continenti aures demulcentes; ea ubi auditur à navibus caeteris, loco cedere solitae, si alterius praefecti navis occurrerit, pro officii dignitate invicem deferunt. nullae ibi rixae, nullae contestationes, aut lites, certis regulis ac statutis definita sunt omnia. eam ob rem ad proram aureis ac cubitalibus litteris cujusque navigantis praefecti dignitas exarata, versicoloribus ad latera è serico fluitantibus vexillis, dum cessant ventorum flatus, adsunt destinati qui remulco trahant, aut remis moles tota impellitur, motis ad modum caudae piscium, methodo facili & compendiosa, Sinicique ingenii non exiguo argumento. quippe sine ulla aquae percussione, extractione remi, vel remo unico propellitur & dirigitur navis, adeoque unus hic sex aut octo nostratibus nautis aequivalet. Intra maenia privatorum domus haud admodum operosa. commodorum illi magis quam splendoris aut ornatus curam gerunt. domus divitum splendida ac diffusa. reliquas superant, aedes praefectorum, quas vere palatia possis dicere. in quaque metropoli 15 aut 20 aut saepe plures sunt, in urbibus reliquis ut minimum octo. in minoribus civitatibus quatuor, forma omnes similes, nisi quod una aliis majores sint pro majori praefecti dignitate. Regio ea sumptu exstructa sunt ad praefectorum vel militarium, vel togatorum habitationem. nec modo palatia haec navesque suis suppeditat Rex Sinarum, sed & omnem necessariam suppellectilem, & victum, & famulos, imo, quod notatu dignum est; cum praefectus discedit, vel in aliam provinciam, vel officio defunctus (quod subinde intra medium annum contingit) licet sine nota suppellectilem seu mobilia, ut vocant vulgo, omnia auferre, quae pro novo praefecto nova omnia apparantur.

Privatorum domus humiles.

Majora